

Red je, da predjemo na ideju prosvjete. Njezino načelo jest razdioba rada, ne dakako mekanična razdioba silâ nego organična razdioba funkcijâ. „Svi valja da se *zanimaju* za sve; a svaki pojedinac ima biti *vješt* samo svomu poslu“. U tom je uključena i raznovrstnost zanimanja; jer ne može biti društva — u širem smislu — u kom bi se svi članovi bavili ili sposobni bili baviti se istim poslom. Tomu se opire fizično i psihično ustrojstvo pojedinaca.

Raznovrstnost zanimanja donosi sa sobom naravski i raznovriednost posla. Nagrada — koju za svaki posao zahtieva ideja pravednosti — biti će po tom takodjer različita. Dočim tako ova ideja u pogledu materijalnom traži nejednakost, traži ona u pogledu formalnom — kako već znamo — strogu jednakost. Svatko naime smie znanje svoje upotriebiti na svoju i obću korist. Ideja blagohotnosti protivno ne pita za te obzire; ona pruža svakomn „što mu srdce prosi“.

Kolizije, koje se odatle radjaju, već su nam od prije poznate; mi smo samo drugim putem na nje naišli. Nu dočim smo ih tamo uzeli s obzirom na mužstvo: ovdje ćemo ih razmatrati s obzirom na ženstvo; i dočim su one tamo proizvele pitanje socijalno — izvest će one ovdje pitanje ob emancipaciji.

Posljedice spomenutih kolizija, dotično osiromašenje nekih stališa — kako rekosmo — ne dade se odkloniti. Radničko pitanje tek je danaidska bačva. Nesreća je samo, te siromaštvo ima opet i dalnjih žalostnih posljedica: ono bo onemogućuje množinu brakova — a ovi su ipak podlogom društva. Samotovanje pruža k tomu veću slobodu pojedincem — što je prečesto uzrokom nemorala. Kamo to vodi, posve je jasno. Djevojke, kojim bi bilo zasnovat obitelj, ostavljaju tihi te zabitni hram kućanstva i stupaju na otvoreno polje burnoga života, da si vlastitim znojem osjeguraju samotni bitak. Razkalašeni i sebični dio protivnoga spola, povladjuje ovoj smionosti —